

Stadslabo Gent

schetsontwerp februari 2017

Kogelstraat 34
9000 Gent

stadslabo.org

Timelab verenigt zich, samen met burgers en ondernemers in een totaalconcept waar maken, ondernemen, samenleven, gezondheid, ontmoeting en innovatie samenkomen.

Stadslabo Gent

Stadslabo is een plek in Gent. Een tussenruimte in de stad waar gebalanceerd wordt, waar het regeneratief proces van het stedelijk metabolisme zichtbaar plaatsvindt. En dit zowel economisch, ecologisch als sociaal. Een plek waar makers elkaar ontmoeten en de lokale maakbedrijvigheid vorm krijgt. Waar innovaties ontkiemen en artistieke reflecties leiden tot duurzame ontwikkeling.

Kogelstraat 34
9000 Gent

stadslabo.org

Inhoud

Het stedelijk metabolisme als circulair regeneratief systeem 4
Lokaal produceren wat we nodig hebben, waar en wanneer 6
Makersplekken bieden opportuniteiten voor veerkrachtige burgers 8
Activeren van industrieel erfgoed 10
Stimuleren en verbinden van lokale economie 12
Ontpitten van binnengebied in functie van sociale en economische inbreiding 14
Circulariteit 16
Vergroening en stadsvernieuwing buurt Dampoort Sint Amandsberg 18
Commonscreatie: de gebruiker wordt producent van de ruimte 20
De gebruikers als spiegel van de samenleving 22
Terug in Omloop 24
Privaat publieke samenwerking 25
De verschillende zones zijn niet begrensd in de ruimte. Ze lopen in elkaar over, hetzij met tijdelijke en verplaatsbare wanden, hetzij permanent open en overvloeiend. 26
Partners 32
Legale structuur 33
Financieel 34
Timing 35

Het stedelijk metabolisme als circulair regeneratief systeem

Willen we onze stad futureproof maken, dan is het tijd voor een fundamentele wissel van het paradigma. Het stedelijk metabolisme moet zich transformeren van een inefficiënt lineair systeem naar een circulair regeneratief systeem dat onze grondstoffen efficiënter gebruikt. Naast het noodzakelijke beleidskader om deze shift te maken, zijn er veel mogelijkheden om vandaag te starten met het testen en implementeren van nieuwe systemen voor lokale productie en consumptie om zo gedragsverandering bij de stadsbewoner te bewerkstelligen. We doen dit op een positieve versterkende manier met respect voor de autonomie van de burger en drijvend op de kracht van commonscreatie.

Er bestaan veel oplossingen voor het managen van energie, voeding, afval en water, maar vele hiervan blijven in de marge van een door markt en macht gedomineerd systeem. In Stadslabo Gent vindt men concrete experimentele, maar geïmplementeerde systemen die de uitdagingen voor de stad van de toekomst op exemplarische schaal zichtbaar maken. Hierbij wordt de focus gelegd op de creatie van **commons** en dit specifiek met betrekking tot het delen van materiele bronnen. Beheer, eigenaarschap, leren, open kennis, de rol van de overheid en alternatieve munten behoren tot het onderzoeksdomein.

1. korte keten
2. duurzame materialen
3. zelfvoorziening

1

2

3

Lokaal produceren wat we nodig hebben, waar en wanneer

Een duurzame toekomst voor de stad is niet alleen het activeren van brownfields of het aanleggen van groenzones en cohousing, we moeten het hele systeem herdenken waarbij het stedelijk ecosysteem hersteld wordt. Hiervoor zullen we sterke banden smeden tussen de stad en de wereld, en gaan we op zoek naar verbinding met andere steden door het delen van best practices op vlak van beleid en sociale en culturele dynamieken. We moeten durven verbeelden en de gepaste technologie inzetten. Hierbij maken we gebruik van een nieuwe lichte en flexibele economie waarbij lokale, circulaire, korte keten en gedistribueerde productie en consumptie gestimuleerd en ondersteund worden.

Het is echter niet voldoende om enkel de keten van productie en consumptie te sluiten om het lineaire proces te doorbreken. We moeten lokaal produceren en repareren wat we nodig hebben, waar we het nodig hebben en wanneer we het nodig hebben. Het idee achter het concept van de fablabs is om globaal te ontwerpen, maar lokaal te vervaardigen en dit door consumenten makersvaardigheden bij te brengen en kennis open te stellen. Dit draagt zo bij aan de gedachte van de regeneratieve stad. Fundamenteel hierbij is de openheid en bereidheid om te reflecteren en evalueren om te kunnen ontwikkelen. Kunst, een internationale blik en het vermogen tot multiperspectief helpen ons hierbij.

2

1

1. makerslab
2. ontmoetingsplek
3. exterieur

3

Makersplekken bieden opportuniteiten voor veerkrachtige burgers

Timelab stamt af van het concept van fablabs en makerspaces en combineert dat sinds 2008 met een internationale kunstenaarswerking en de stad als actieterrein. Fablabs en makerspaces zijn open en toegankelijke plekken als hybride vormen tussen sociale hub, incubator, hobbyzolder en leerplatform. Je vindt er klassieke werktools, maar ook computergestuurde prototyping machines binnen handbereik van iedereen.

Maar de ambitie van deze plekken gaat veel verder dan het materiële. Op meer dan 600 plaatsen in de wereld gaan ze aan de slag met sociale kwesties. Ze herscholen hele gemeenschappen door oude en nieuwe ambachten te combineren, ze fungeren als netwerk voor mensen op zoek naar een job, ze experimenteren met heel nieuwe modellen van zelforganisatie en ze bieden toegang tot machines aan startups en burgers waar je normaal geen toegang toe krijgt. Ze bieden opportuniteiten voor veerkrachtige burgers en een veerkrachtige samenleving. Van reparatie tot de ‘remake’ van de samenleving. Maken is hier sociaal activisme. Hier ontwerpen we het leven in plaats van haar uitrusting.

1

2

3

4

5

6

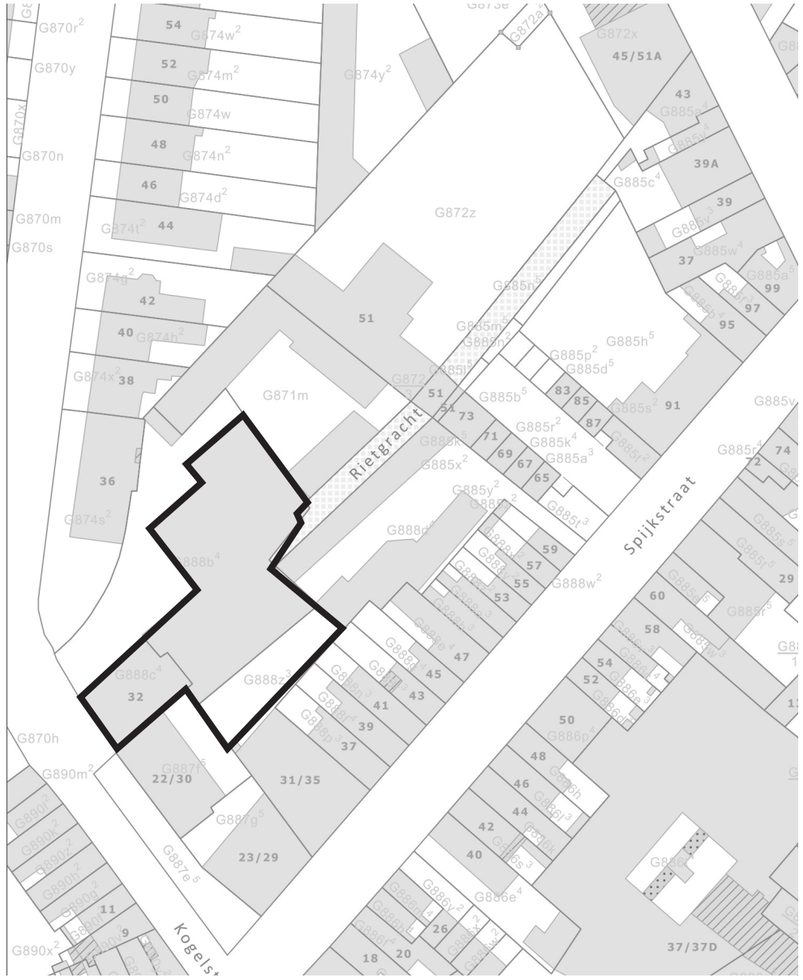
1. Kidslab, Polen
2. Techshop, Chandler Arizona
3. Makerconvent, Barcelona
4. Woelab, Togo
5. Protospace, Utrecht
6. Makerspace, Detroit

Activeren van industrieel erfgoed

De site wordt geografisch begrensd door de spoorlijn aan westen en noorden, en de Antwerpsesteenweg ten zuiden. Deze beslotenheid maakt de straat autoluw, maar bevindt zich tegelijkertijd op slechts enkele minuten afstand van openbaar vervoer en winkels. De site bestaat uit een industrieel pand uit de jaren 20 met een aanpalend woonhuis uit de jaren 70. Dit zijn samen vijf percelen begrensd door de Kogelstraat en een rietgracht op het binnengebied. We zien in de jaren 50 de eerste bebouwing in dit gebied, voornamelijk industrie. Na het uitdoven van de economische activiteiten werd de buurt verkaveld tot wooneenheden. Desalniettemin bleef het voormalige magazijn/fabriek in gebruik door de firma Chaudral en later als opslagplaats voor de huidige eigenaar.

Het woonhuis omvat 7 kamers, keuken, badkamer en een grote zolderruimte voor een totaal van 1000 m2. Het atelier bestaat uit 1447,00 m2 te benutte ruimte in 2 parallele delen en 2 bouwlagen en een zoldering. De gelijkvloers loopt door in het woonhuis aan de straatkant. Met dit project wil de eigenaar het pand activeren en omvormen tot maak- en ontmoetingsplaats. Daarnaast zijn er 20 garageboxen op het terrein die in de toekomst de mogelijkheid bieden om samen met de tuin tot groenzone omgevormd te worden.

1. Kadasterplan
2. woonhuis (inkomsthal)
3. 1e verdiep
4. Tuin
5. Buitenzicht (woonhuis en atelier)
6. 1e verdiep

1

2

3

4

5

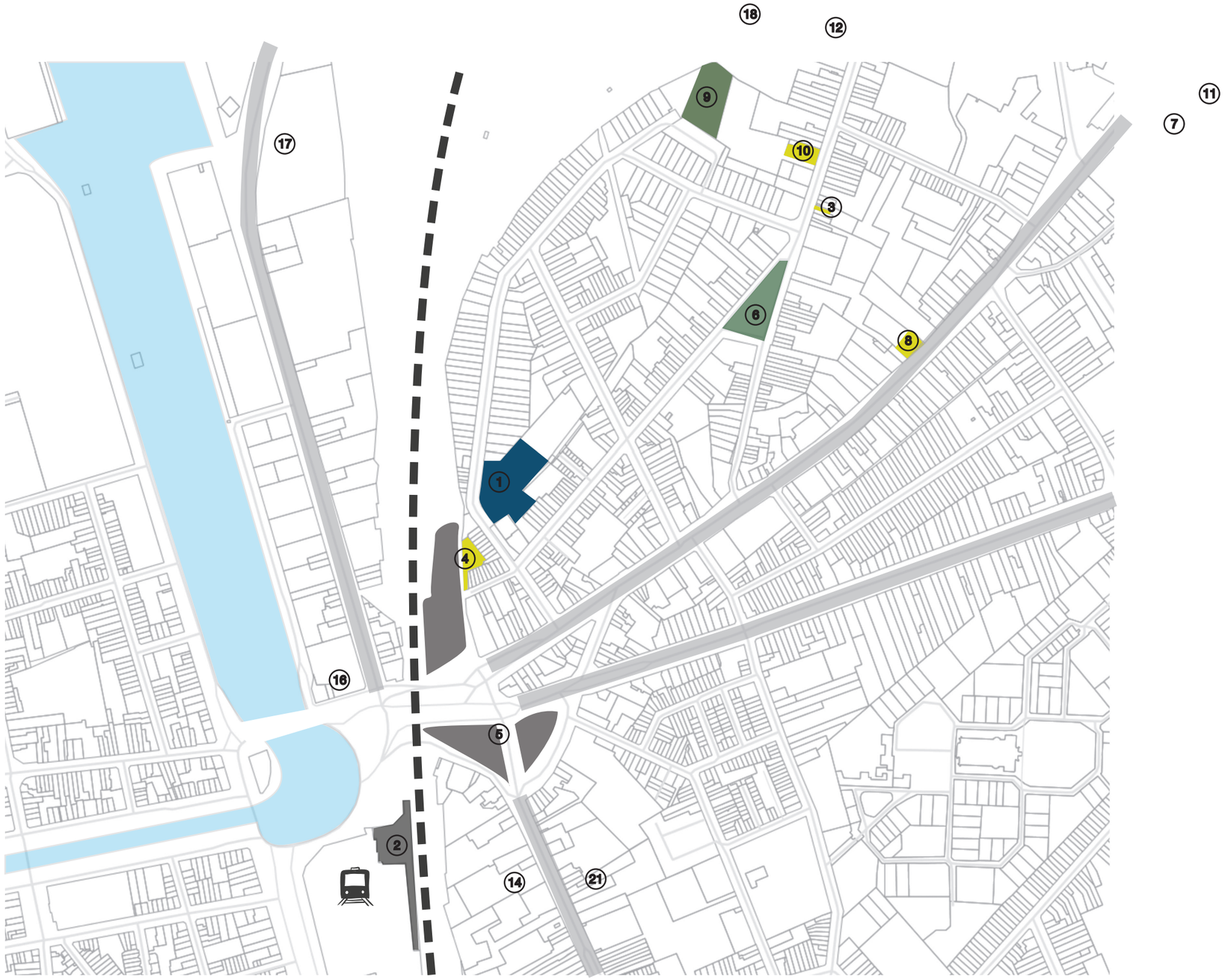
6

Stimuleren en verbinden van lokale economie

In de buurt zijn er veel gelijkaardige industriële panden die gebruikt worden door creatievelingen. Zo is er Inktopus, de zeefdrukkerij in de Halvemaanstraat en Lightmachine Agency in de Spijkstraat. Er kan gekeken worden of een gemeenschappelijk aanbod kan worden geformuleerd. Een makerspas bijvoorbeeld die toegang verschaft of als alternatieve munt fungeert voor de verschillende plekken. De leegstand van handelspanden is met 17% in 2016 betrekkelijk hoger dan het gemiddelde van 10% in Gent. Dit schept tegelijkertijd opportuniteiten voor nieuwe ondernemers om zich te vestigen nabij Stadslabo Gent.

De geografische ligging van stadslabo opent veel nieuwe mogelijkheden. Het vlakbij gelegen Antwerpenplein maakt de verbinding tussen waterwegen, spoorwegen en invalswegen Antwerpsesteenweg, Land van Waaslaan, Dendermondsesteenweg, Afrikalaan. De Dampoort vormt zo vandaag een problematische mobiliteitsknoop maar zou net een meerwaarde kunnen zijn in de benadering van de regeneratieve stad.
De boerenmarkt aan de Halvemaanstraat is vandaag reeds een goed voorbeeld van hoeveverkoop aan de rand van de binnenstad. Ook woonzorgcentrum Het Heiveld en sociaal economiebedrijf Compaan bevinden zich vlakbij en zijn zo potentiële partners op vlak van lokale voedselvoorziening. Een horecagelegenheid in het Stadslabo zou bijvoorbeeld uitsluitend grondstoffen kunnen afnemen via deze hoeveverkoop en stadslandbouw, maar zou ook een verkooppunt van bereide voeding kunnen zijn op dezelfde markt.

1. Stadslabo Gent
2. Station Gent-Dampoort
3. Inktopus
4. Lightmachine Agency
5. Antwerpenplein
6. Boerenmarkt
7. Compaan
8. Jong vzw
9). Scouts
10. Bib, Ten Berg
11. Het Heiveld
12. Volkstuintjes
13. Clouds in my coffee
14. Atelier Romain
15. Pastory
16. Co.station
17. DOK
18. Campo Santo
19. De wasserij van Vlaanderen
20. Heernisplein
21. De Vlieger

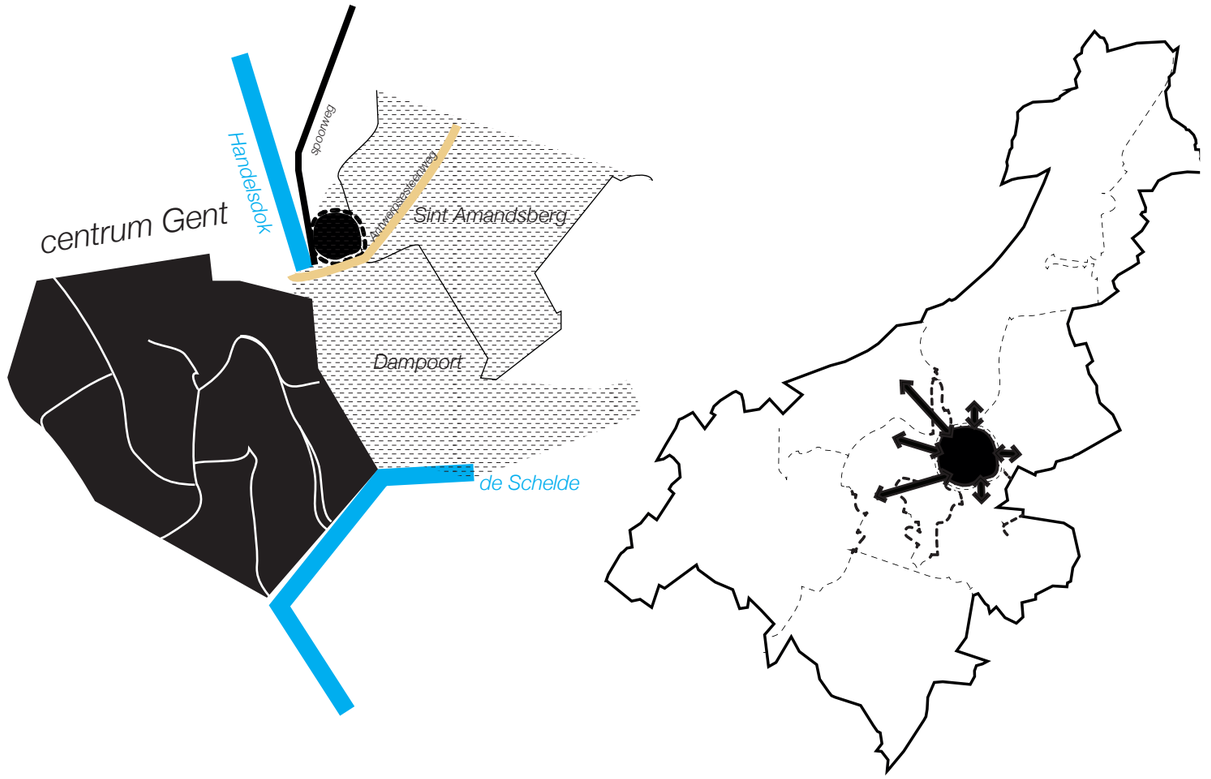
Ontpitten van binnengebied in functie van sociale en economische inbreiding

In Vlaanderen zijn overal binnengebieden te vinden. Waar vroeger economische activiteiten plaatsvonden zoals garages, fabrieken en ateliers werden deze zones bij het uitdoven van de activiteit veelal ontwikkeld met inbreidingsprojecten zoals garageboxen, parkeerplaatsen, opslagplaatsen.

Alhoewel deze ruimtes zeer nuttig kunnen zijn, hypothekeren ze tegelijkertijd het potentieel van deze zones als gedeelde ruimte voor multifunctioneel gebruik en functiemenging. Niet alleen wonen en werken kan hier gecombineerd worden, maar deze plekken kunnen ook een voorname sociale rol spelen.

De nieuwe maakbedrijvigheid en lokaal georienteerde diensten bieden de mogelijkheid om wonen en werken dichter bij elkaar te brengen. De winst bevindt zich niet alleen op vlak van mobiliteit en nabijheid van diensten, maar ook op welzijn en sociale contacten. We spreken van een sociaal-economische inbreiding van het gebied.

De mobiliteitsknoop aan Dampoort vormt een cruciaal kruispunt in de zelfvoorzienende stad.

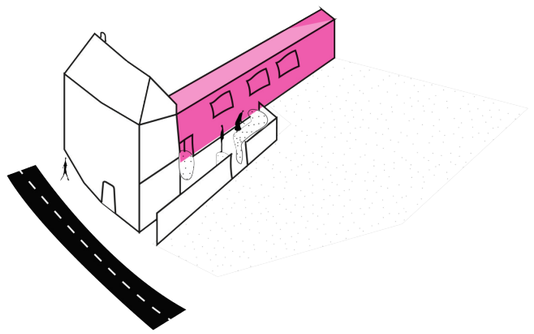

Circulariteit

Een circulaire benadering kenmerkt zich, naast het sluiten van kringlopen, door een brede en lokaal georienteerde waardebepaling. Naast de circulatie van stromen van materiaal en energie, streeft een circulaire benadering daarom ook naar de circulatie van kennis en vaardigheden. Idealiter is het circulaire geen gesloten kring maar een spiraal die regenererend werkt op het stedelijk metabolisme.

De concentrische zonering zoals volgens permacultuurprincipes zorgt voor een gebalanceerd verloop van stromen van voeding, energie, materiaal. In het R*apport Visie op landbouw in de stedelijke omgeving van Gent (2015)* zien we eenzelfde zonering met groenpolen en –assen als basis voor een logistiek weefsel voor zelfvoorzienigheid en dit dan specifiek op vlak van voedsel en organisch afval.

Kunnen we deze kennis en stromen ook toepassen op vlak van bouwen, afvalverwerking en energiewinning? En dit zowel tijdens het bouwproces als nadien? Er is ontzettend veel Japanse Duizendknoop langs de spoorwegberm die verwerkt kan worden tot bouwmateriaal (zie verder: Knotplex). Fytoremidiatie, water, bodem, wind maar ook restwarmte van spoorwegen kunnen bronnen van energie zijn.

zone 0 *het lab*

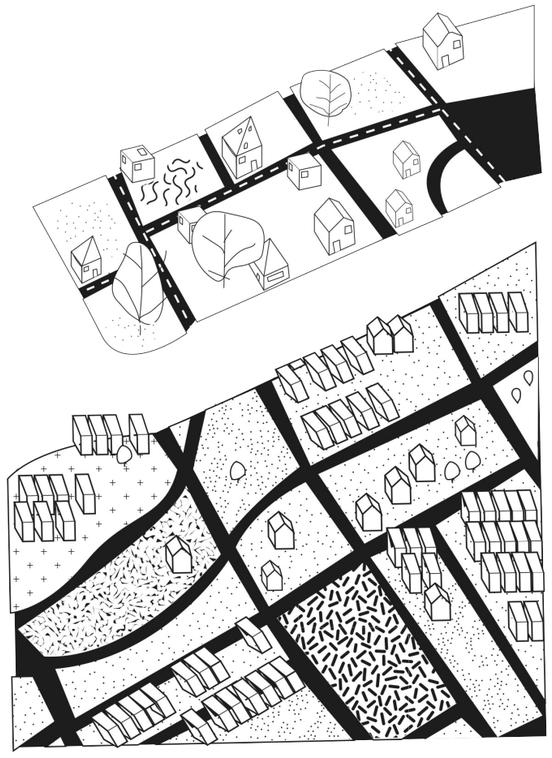
de essentiële functies voor onze dagelijkse werking

zone 1 *de buitenplek, moestuin en omgeving rond het lab, wc's*

intensief gebruik

zone 2 *voorgebouw, keuken, flat*

de functies die minder aandacht nodig hebben

zone 3&4 *de buurt*

extensief gebruik, weinig beheer, wildgroei

zone 5 *de stad, Gent*

The City We Need is a Regenerative City

A new type of urban development powered by renewable energy, driven by a circular economy and defined by a restorative and mutually beneficial relationship between cities and their hinterland is urgently needed. Cities must go beyond sustainability to become truly regenerative: not only being resource-efficient and low carbon, but positively enhancing rather than undermining the ecosystems on which they depend. Regenerative cities mimic nature's circular metabolism by operating in a closed-loop system that transforms waste outputs into inputs of value. This will mean creating cities that not only deplete resources and damage ecosystems but that actively contribute to the regeneration of the natural resources they consume and the ecosystem services they rely on.

https://www.worldfuturecouncil.org/city-need-regenerative-city/

permacultuur
Permacultuur is een bundeling kennis om een functioneel ecosysteem om mensen heen te ontwerpen.

ecosysteem
Permacultuur een ontwerpsysteem om functionele ecosystemen mee te maken. Om een ecosysteem te kunnen bouwen is het van belang de belangrijkste bouwstenen ervan te kennen.

hulpbron
De hulpbronnen zijn onderdeel van een systeem dat zich richt op een langdurige overleving van de mens in samenwerking met haar omgeving. Men kan ze in onderverdelen in volgende categorieën.

1 Hulpbronnen die verdwijnen of degraderen wanneer ze niet worden gebruikt.
2 Hulpbronnen die door gebruik toenemen.
3 Hulpbronnen die door gebruik onveranderd blijven.
4 Hulpbronnen die door gebruik opraken.
5 Hulpbronnen die door gebruik vervuilen of vernietigen.

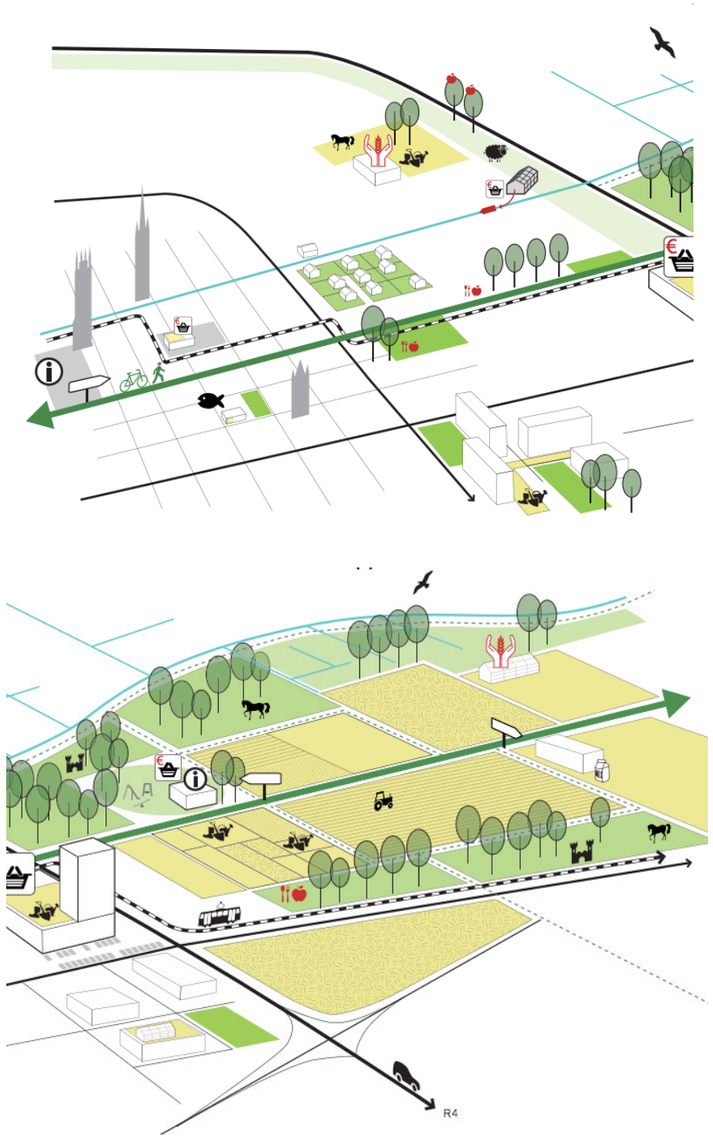
input & output
Timelab is het middelpunt, het heeft een stroom die naar Timelab toe gaat (inputs) en een stroom die vanuit Timelab weer weg gaat (outputs).

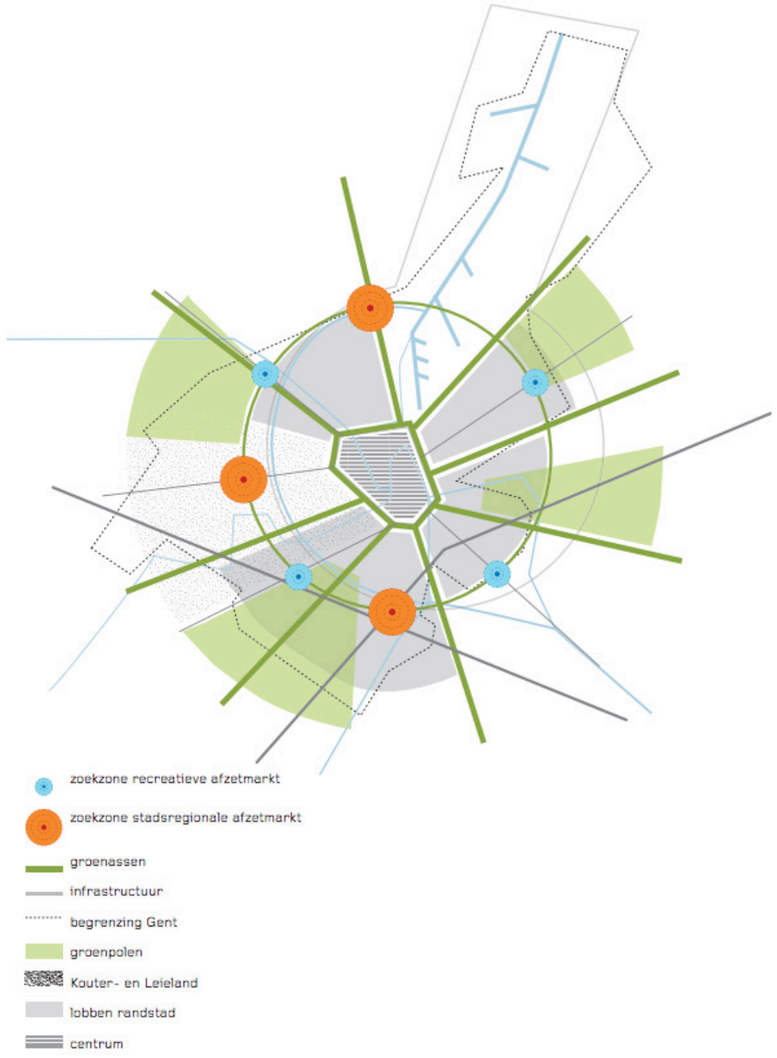
zonering
Het systeem van zonering is een mechanisme om de organismen die je wilt gaan gebruiken in het systeem zo efficiënt mogelijk in te delen in je ontwerp.

Vergroening en stadsvernieuwing buurt Dampoort Sint Amandsberg

Veel van de binnengebieden met een industrieel verleden zijn verontreinigd en dienen gesaneerd te worden. De sanering in dergelijk dynamisch project kan als een meerwaarde in plaats van hinder gezien worden. Remidiatietechnieken leveren energie die kan hergebruikt worden ten voordelen van zowel de activiteiten binnen het project als voor de omliggende woonunits.

Stadsvernieuwingsproject En Route Sint Amandsberg gaat binnenkort van start. Dit project zal ruimte voorzien voor nieuwe groenzones, ontmoeting, creatieve beroepen, cohousing en verweving van wonen en werken. In dit stadsvernieuwingsproject zit de heraanleg van het Antwerpenplein tot een verkeersluw plein vervat en zullen de groenzones zoals deze langs de spoorlijn (de groene banaan) alsook het plein aan de Toekomststraat herbekeken worden. Het ontpitten van binnengebied in functie van publiek groen behoord eveneens tot het plan.

Schetsen logistiek systeem uit: visie op stadslandbouw in de stedelijke omgeving van Gent in 2030 en de ruimtelijke vertaling ervan, eindrapport, 2015, Sumreseach

Commonscreatie: de gebruiker wordt producent van de ruimte

We definieren *commons* als alle natuurlijke en culturele bronnen die voor de hele gemeenschap toegankelijk zijn. We denken aan lucht, water, maar ook publieke ruimte. Op die manier staat het domein van *commons* naast dat van private en publieke eigendom. Vandaag wordt veel *commons* geprivatiseerd of publiek beheerd wat de indruk geeft dat dit goed niet altijd de hele gemeenschap ten goede komt. Wanneer we nu vanuit de publiek/private samenwerking ruimte maken voor de creatie van *commons*, ondersteunen we de autonomisering van de burger in het ‘reclaimen’ van datgene wat voor iedereen toegankelijk zou moeten zijn. We doen dit door de expliciete keuze voor open kennisdeling, ondersteuning van burgerinitiatieven en creatie van goederen en diensten vanuit het domein van de commons (knotplex, Adem, Hap, etc.. zie verder).

Vertalen we dit nu naar de concrete infrastructuur dan kunnen we concluderen dat we bouwen aan een open infrastructuur die de gebuiker toelaat producent van de ruimte te worden. Dit wil zeggen dat de infrastructuur de bemiddelaar is die productie door de gebruiker mogelijk maakt. Dit wil bovendien ook zeggen dat het resultaat diverser, toegankelijker en duurzamer zal zijn.

“... it is easy to accept the physical landscape unthinkingly as a neutral background. But the spatial arrangements of buildings and communities are neither value-free nor neutral; they reflect and reinforce the nature of each society’s gender, race, and class relations.”

Leslie Kanes Weisman
in architecture for the Encyclopaedia of Women,
2000

De gebruikers als spiegel van de samenleving

Gent Dampoortwijk bestaat volgens de stadsmonitor uit 62% inwoners van buitenlandse herkomst. Dit is vergelijkbaar met Muide en Sluizeken/Tolhuis en is gemiddeld zeer hoog. Enkel Rabot scoort cijfers tot 80% bewoners van buitenlandse herkomst. De demografische gegevens leren ons dat de Dampoortwijk bovendien meer gezinnen huisvest dan gemiddeld in Gent. Ook is het hoge percentage van Turkse en Magrebijnse afkomst opvallend. Tot slot zien we een verwitting (toename 80-plussers) in de wijk gelijkaardig aan de rest van Gent.

Dankzij de samenwerking met sleutelfiguren in verschillende gemeenschappen en de openheid van de ruimte en het aanbod hopen we een publiek te bereiken die de samenleving weerspiegelt.

1. De Ghanese gemeenschap heeft een gemeenschapshuis in de dampoortwijk

2. Sport is voor iedereen. Een project met Zeljko Blace en KAA Gent, Wel Jong Niet Hetero en Gelijke Kansen Gent.

3. Muslinked brengt jonge ondernemers samen

4. De Pastory, een bruisende plek op het Heilig Hartplein

5. De aangrenzende bibliotheek, scouts en activiteiten van vzw Jong en Zzmogh zijn het centrum voor ontmoeting tussen verschillende jongeren en culturen.

1

2

4

MUSLINKED

Een netwerk, dichtbij

3

Terug in Omloop

De Pilootprojecten Terug in Omloop zijn het resultaat van een samenwerking tussen Vlaams minister van Omgeving, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, OVAM, Team Vlaams Bouwmeester, Ruimte Vlaanderen, het Vlaamse Stedenbeleid en het Agentschap Ondernemen. Ze zijn een instrument om nieuwe inzichten te verwerven over de aanpak van ruimtelijk-maatschappelijke uitdagingen.

De oproep zocht naar ambitieuze projecten die onderbenutte terreinen opnieuw in omloop willen brengen vanuit het perspectief van de circulaire economie. Het opzet is daarbij te komen tot een geïntegreerde stedelijke ontwikkeling die past binnen de ambities van de Vlaamse overheid om volop in te zetten op de transitieprincipes.

Uit acht kandidaturen, selecteerde de stuurgroep vijf Pilootprojecten Terug in Omloop: De Havenlaan van Stad Vilvoorde, CTC3 van de gemeente Houthalen-Helchteren, De Lage Weg van Stad Antwerpen, Permabouwen van de VZW Timelab uit Gent en circulair laboratorium de Potterij van de OVAM uit Mechelen. Deze vijf laureaten krijgen nu een begeleidingstraject op maat met een projectregisseur, een team voor ontwerpend onderzoek en de nodige deskundigen.

Privaat publieke samenwerking

Timelab werkt in dit project samen met de Familie Van Melle. Op deze manier kan het hele binnengebied geactiveerd worden. Timelab concentreert zich op het magazijn/ atelier. De familie Van Melle baadt het aanpalende woonhuis en de garageboxen uit. Het woonhuis wordt een gedeelde kantoor/atelierruimte voor creatieve beroepen en de garageboxen kunnen op termijn omgezet worden naar groenzone en gedeelde buitenzone.

De kracht van deze samenwerking is het langdurig en duurzaam engagement waarin de kracht van beide partijen wordt gebundeld.

De verschillende zones zijn niet begrensd in de ruimte. Ze lopen in elkaar over, hetzij met tijdelijke en verplaatsbare wanden, hetzij permanent open en overvloeiend.

Zone 1

Deze ruimte wordt intensief gebruikt door initiatieven en individuen die hier een tijdelijke werkplek van maken voor kantoorwerk, netwerking, vergaderingen, en zo meer. Een mix van mensen staan hierdoor klaar met feedback, hulp bij het onderhoud en dagelijkse reilen en zeilen, elkaar ontmoeten en inspireren. Zij zijn vaak het eerste publiek voor creaties, worden of zijn participanten of partners.

160 m2
ontmoeting en coworking
voor iedereen
gratis

Zone 2

Een prototyping lab met 3D printers, lasersnijders, vinylsnijder, frezen, klassieke houtbewerkingstools, elektronicahoek en materialenshop. Hier kunnen snelle en goedkope prototypes worden gemaakt, open kennis wordt gedeeld en expertise uitgewisseld.

485 m2
prototyping
voor iedereen
met jaarbijdrage

Zone 3

Een productieatelier met metaal- en houtbwerkingsmogelijkheden. Hier kunnen grotere stukken en kleine series objecten worden vervaardigd.

160 m2
productie
voor iedereen
na workshop introductie

Zone 4

Een common ground voor partners, buurt en residenten. Geprogrammeerd door een open groep van stakeholders. Deze ruimte is snel inzetbaar voor heel diverse doeleinden.

321 m2
gemene ruimte
voor iedereen
na aanvraag

Zone 5

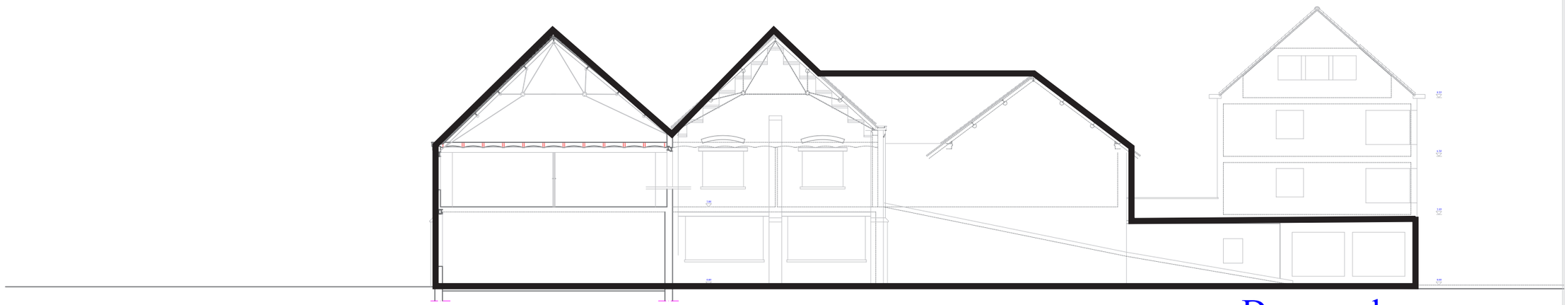
Individueel afsluitbare ateliers die te huur zijn voor langere termijn. Het op permanente basis delen van infrastructuur leidt tot interessante kruisbestuivingen. De aparte ruimtes laten het toe zeer verschillende partners op te zoeken.

321 m2
ateliers
voor organisaties
te huur

TOTAAL: 1888 m²
1447,00 m² (beschikbare ruimte)
362 m² (grijze zone) (25%)

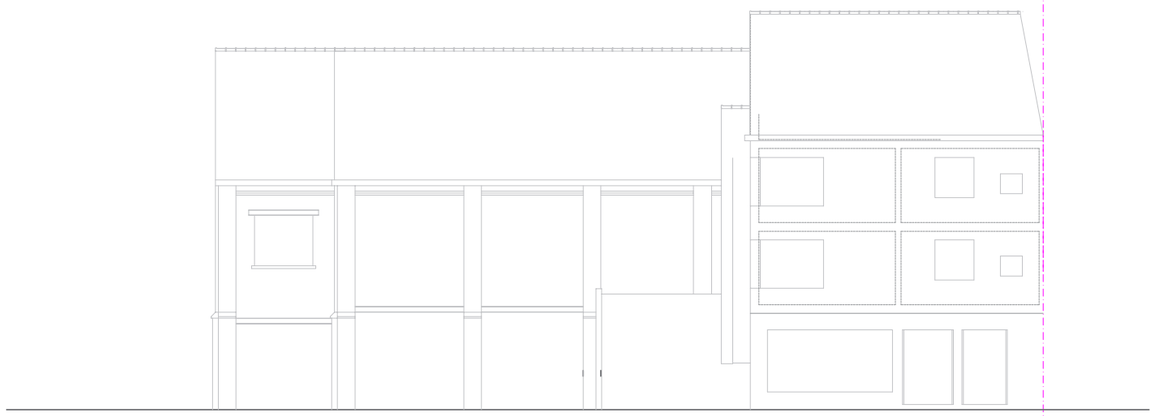
TUIN

Doorsnede aa

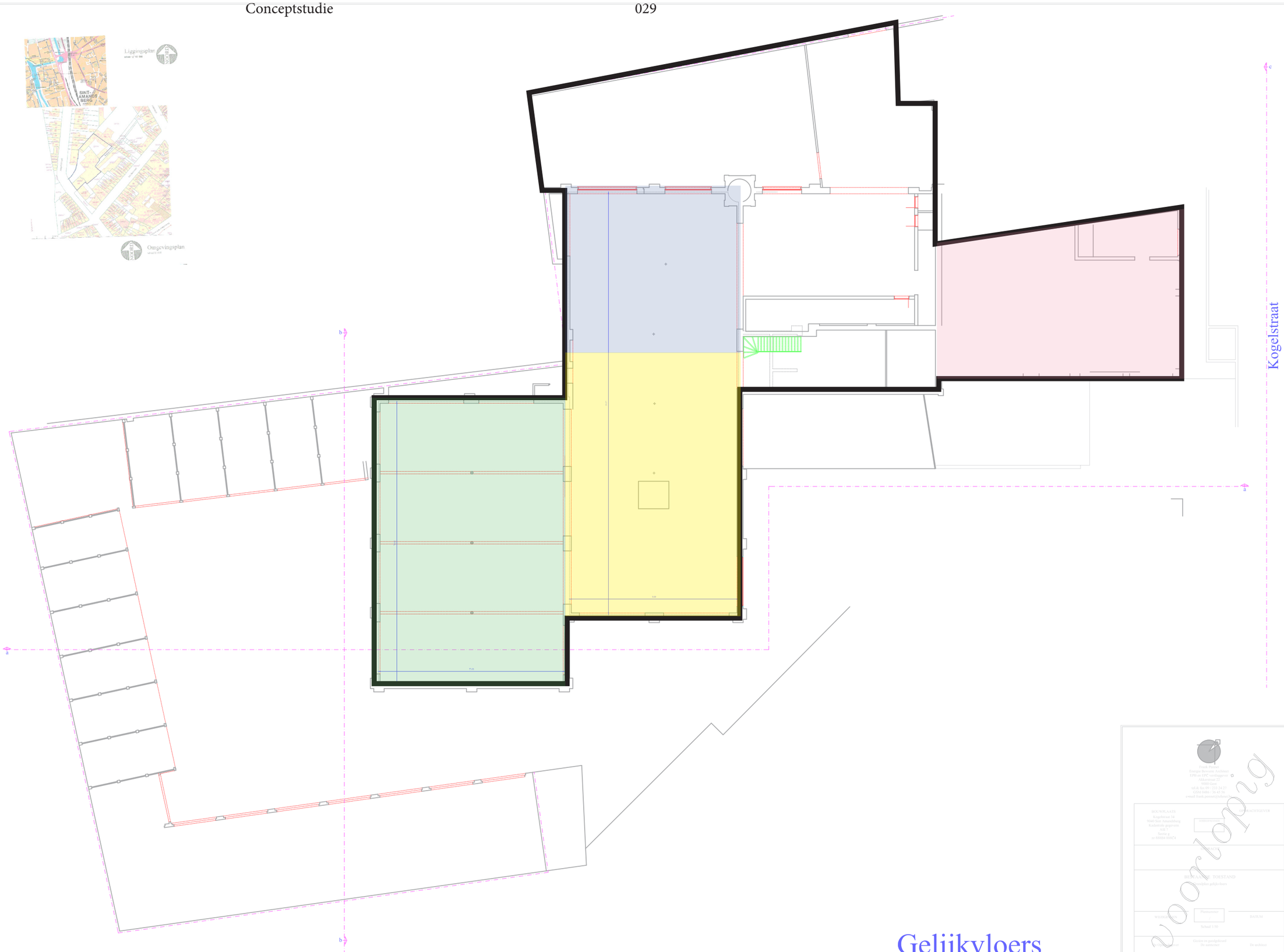

Doorsnede bb

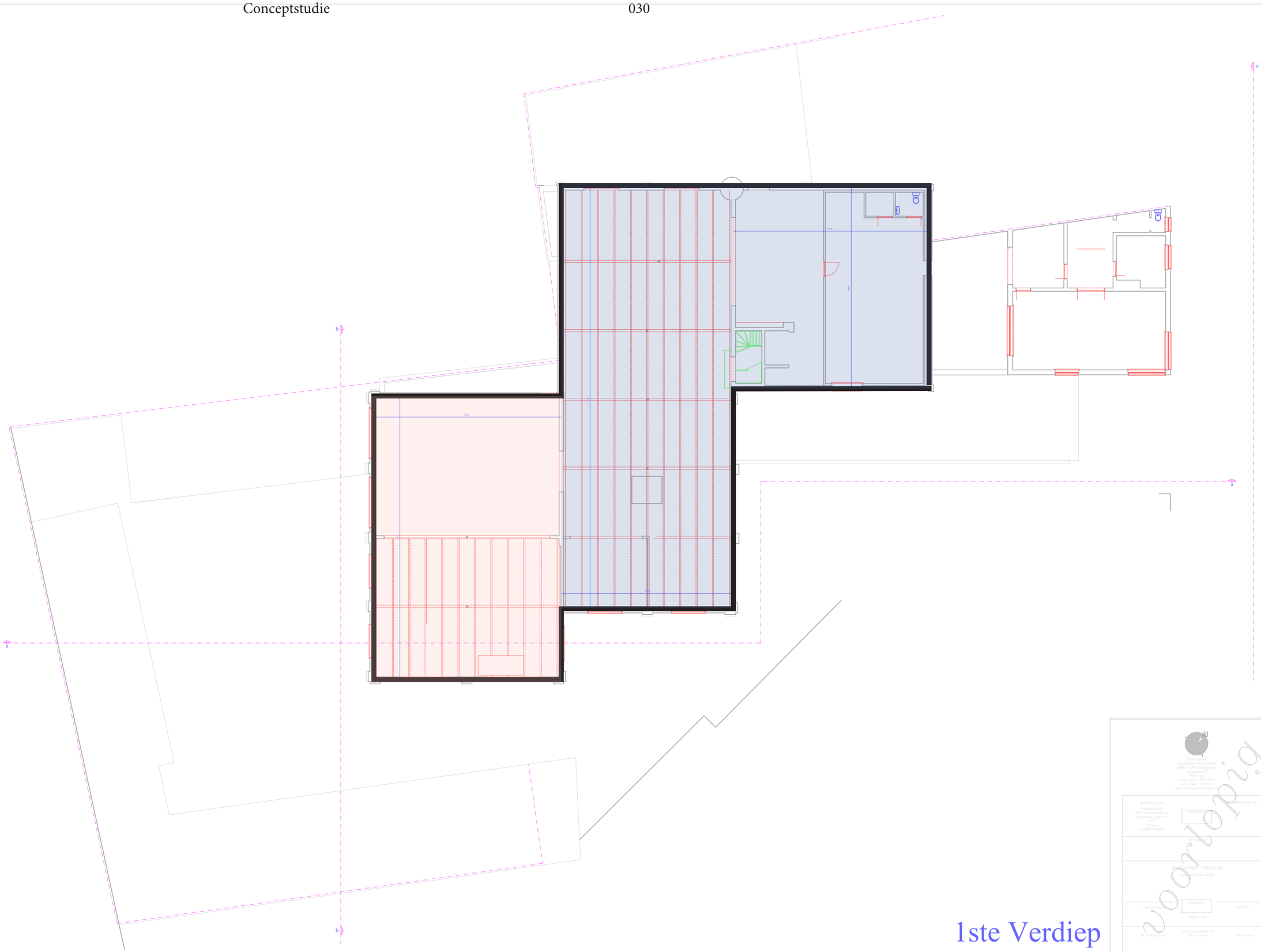
Doorsnede cc

voorlopig

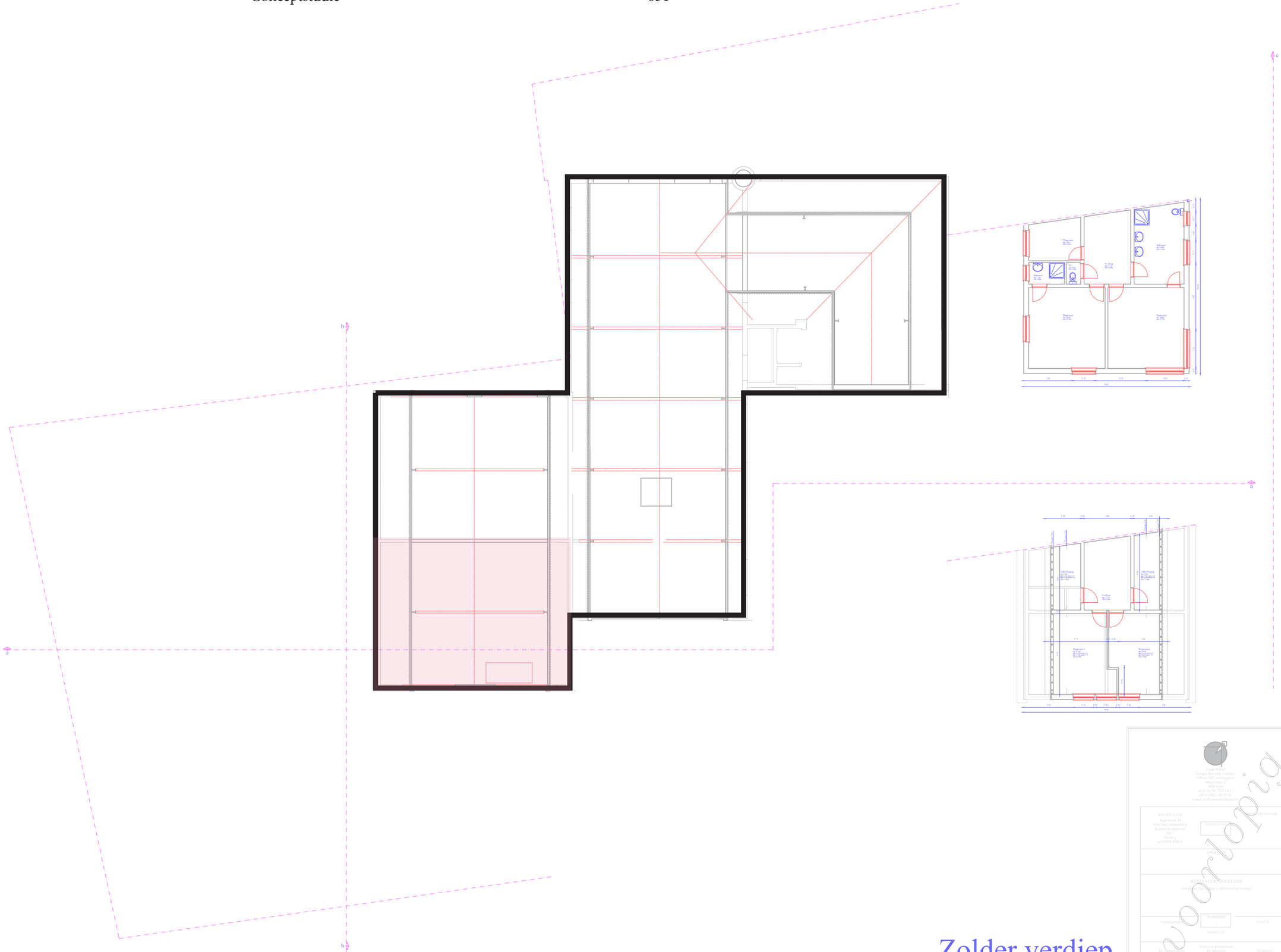
Gelijkvloers

voorlopig

1ste Verdiep

voorlopig

Zolder verdiep

voorlopig

Partners

Start en opbouw

A. Familie van Melle

B. Timelab vzw

C. Vlaanderen, Kunsten en erfgoed

D. Stad Gent, innovatie

E. Vlaamse bouwmeesterteam

F. Socrowd

Invulling en werking

1. Creatieve ondernemers en start ups die speciale productie-units gebruiken en delen met de andere makers op basis van hun eigen voorwaarden. We denken aan speciale freestechnieken, 3D printing en scanning, zeefdruk, audiovisuele studio's, etc: ONAK, Jeffrey Thielens 3D scanning, De Fietser.

2. Creatieve beroepen zoals grafici, architecten, etc: dotburo, Grasland, enz

3. Organisaties die aanvullende diensten leveren: Minor Ndako, Lab van troje, Kifkif, yogastudio, massage, life coaching, ..

4. Catering café en lunch: nabij gelegen Compaan, Himschoot

5. Buurt: Sivi vzw, Jong vzw, Buurtcomité de Toekomst, Sito Kai sportclub, Muslinked, Heiveld (petit botanique), de vijvers

Legale structuur

Vzw Timelab staat voor het onderzoeks- en ontwikkelingslabo op vlak van samenwerkingsmodellen en processen.

Cvba Timelab zorgt voor de exploitatie van onderzoeksresultaten alsook de exploitatie van de plek. De cvba geeft de mogelijkheid om partners op de plek aandeelhouders te maken.

Financieel

De totale site omvat een woonhuis (564m2), magazijn (1447 m2), benedenverdieping van de woning Kogelstraat 32 (132m2) en 20 garageboxen op het binnengebied.

Het woonhuis kan onderverdeeld worden in 7 kantoren/ateliers en 1 gemeenschappelijke zolderruimte en verhuurd worden aan creatieve beroepen. Hiervoor dienen we de gevolgen van de reconversie van woning naar kantoren op vlak van parkeergelegenheid en belastigenen in acht te nemen. De nodige investeringen beperken zich tot dakramen in de zolderruimte, die reeds recent geïsoleerd werd, en de reconversie van de stookolieinstallatie. Deze kosten alsook de exploitatie achteraf wordt door de Familie Van Melle opgenomen.

Het magazijn heeft grosso modo 5 delen die eventueel en mits extra toegang via de parking en tuin, apart te bedienen zijn. Het magazijn is vandaag in gebruik als stockage en voldoet niet aan de veiligheidsvoorschriften voor kantoren of publieke infrastructuur. Hiervoor moeten minstens 2 aparte circulatieschachten toegevoegd worden. Dit heeft een belangrijke impact op de beschikbare en verhuurbare ruimte. We rekenen een verlies van 25% aan grijze zone. De zwaarste verbouwingen concentreren zich hier. Grootste troeven zijn de 2 industriële toegangspoorten naar zowel gelijksvloers als 1ste verdieping. De verbouwingskosten worden geraamd op 830.000 euro. Het resultaat na deze verbouwing is een schil die voldoet aan alle normeringen. Er worden geen verdelingen van de ruimte in dit budget voorzien.

De gelijksvloers zou als horeca eenheid kunnen worden geactiveerd. De toegang langs de straatkant en vitrines creëren potentieel. Deze zone kan tot aan de tuin worden doorgetrokken.

Timing

1. Erfpacht en financiering Maart - Mei 2017

2. Bouwmeester stelt regisseur aan. Maart 2017

3. Aanstelling architecten en gesprekken aannemers start sept 2017

4. Onderzoek naar energiestromen, permacultuur en installaties ism Sint Lucas, VUB en werkgroep Ruimte. Keuze voor implementatie. Conversie van bestaande systemen. Najaar 2017.

5. Start erfpacht jan 2018

6. Strippen en structuurwerken, dak, ramen, technieken, elektriciteit : loop 2018

7. Verlichting, installaties, afwerking gevel, begin 2019

8. Verhuis van atelier naar Kogelstraat sept 2018.

How to start your own city lab?

A program for creating
your self-educating,
empowering and
future proof environment

In Stadslabo verdiept vzw Timelab, samen met partners in de vijf kerngebieden van het stadslabo. Deze kennis wordt vervolgens aangeboden aan andere steden en domeinen om zo op verschillende plaatsen binnengebied te ontpitten in functie van commonscreatie en ontmoeting.

We zien hier voornamelijk de cvba Timelab een rol spelen als dienstverlener waarbij de focus ligt op kennisdeling en ondersteuning van andere steden en organisaties in het ontwikkelen en implementeren van stadslabo's op maat van de stad en haar burgers. En dit op 5 kerngebieden, vanuit de praktijkervaring, helder, hands-on en reflectief.

Kerngebied #1 Leren en competentie ontwikkeling

Het open en op maat gemaakt aanbod van workshops is gericht op zowel technische en ontwerpvaardigheden als op methodieken voor duurzame verandering, systeemdenken, groepsdynamica en kennisoverdracht.

We beroepen ons hier op de opgedane kennis in het kader van Formalab, een onderzoek naar sleutelcompetenties voor een Leven Lang Leren in samenwerking met EU partners, maar ook op bestaande open kennisplatformen en –systemen.

In Stadslabo Gent zetten we nog meer in op het opleiden van trainers om de opgedane kennis te ontsluiten. Een curriculum is in de maak en omvat zowel het leren toepassen van de juiste technologie als het leren documenteren, impact creëren en bottom up procesbegeleiding. Deze opleiding is bedoeld voor iedereen die in de eigen leef- en/of werkcontext op zoek is naar een integrale aanpak voor positieve verandering en veerkracht.

1

2

1. Formalab

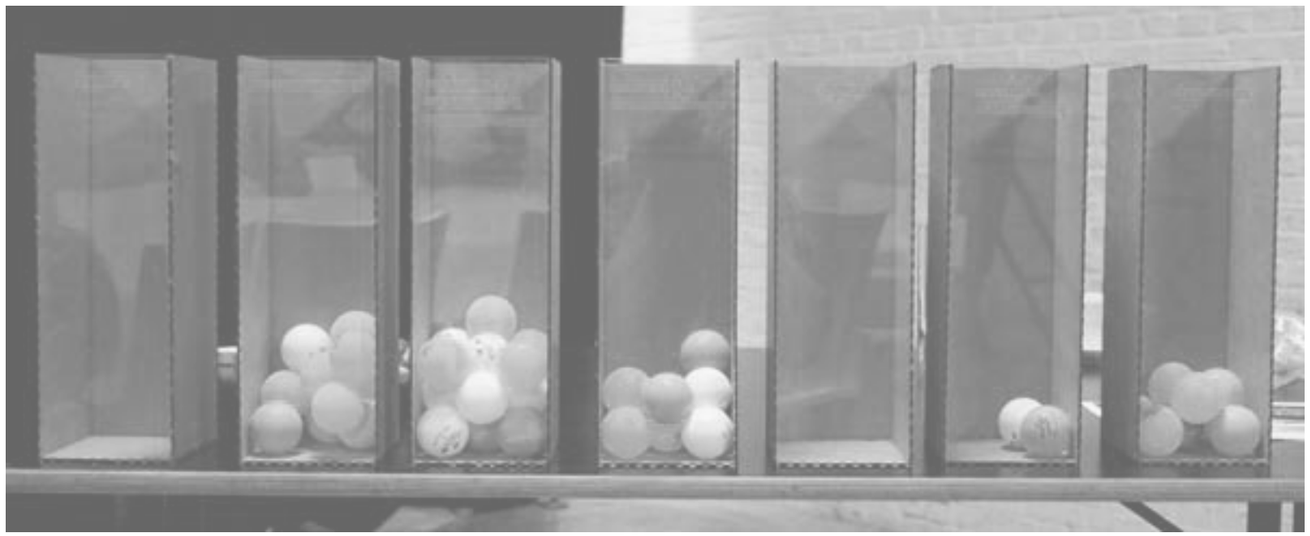
2. Workshop Arduino

3. Procesbegeleiding aan de hand van de Klaverblad methode

4. Evaluatiemethode bij het onderzoek Formalab.

3

4

Kerngebied #2 Supply Chain en Materialen

1. Knotplex is het verwerken van Japanse Duizendknoop tot bouwmateriaal. Deze invasieve plant woekert in heel Europa. De plant beschadigt talrijke infrastructuren en verdringt elke andere plant in zijn omgeving. Omdat het uiterst moeilijk is om de plant te verwijderen, keert hij elk jaar terug. Wanneer we dit omdenken, kent deze afvalstroom dus heel veel potentieel. Een haalbaarheidsstudie naar de productie van dit nieuw bouwmateriaal werd op gezet met de steun van VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) en in samenwerking met Labeur, OVAM, VKC, W&Z, Arteveldehogeschool.

2. Met het co-creatie project KKRR bouwen we een extrusiemachine voor gerecycleerd PLA. Deze machine zet 3D printafval om naar nieuw filament voor de 3D printer. De machine is open, goedkoop, eenvoudig aanpasbaar en repareerbaar. Een project van Timelab ism OVAM, Ecover, Flanders Plastic Vision en Kringwinkel Kust.

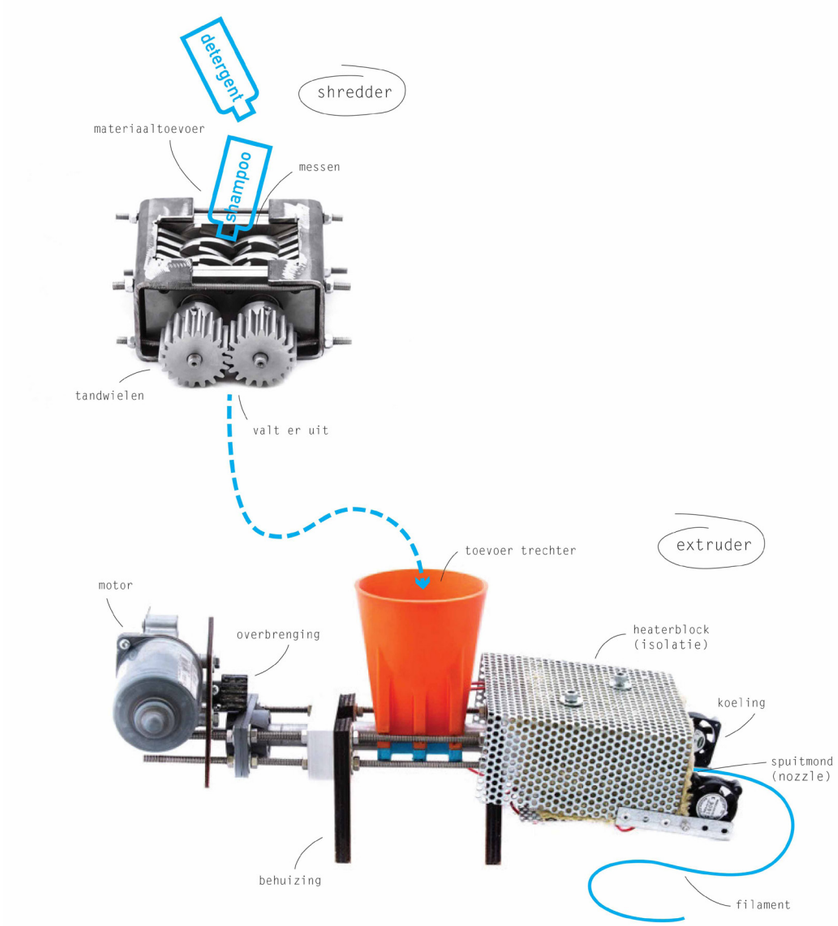
3. Distributie van goederen en diensten in de binnenstad, het is een gekend knelpunt en een complexe kwestie voor veel hedendaagse steden. De inefficiënte individuele transporten met vervoersmiddelen die niet aangepast zijn aan de binnenstad zorgen voor veel problemen en hinder in de stad. HAP stelt een P2P distributienet voor dat deze logistieke knoop moet helpen ontwarren.

1

2

3

1. Knotplex

2. Knotplex

3. Recyclebot

Kerngebied #3 Emergerend Design en Innovatie

1. Ook benieuwd naar de fijnstofconcentratie op weg naar werk of school? Met de mobiele meettoestellen van ADEM kom je direct alles te weten over de luchtkwaliteit in jouw stad. Een team van 20 vrijwilligers onderzocht niet alleen de technische aspecten, maar ook een manier om de impact te meten bij de weggebruiker. Ze ontwikkelden een zelfbouwkit zodat de toestellen low cost, open, repareerbaar, aanpasbaar en lokaal gereproduceerd kunnen worden.

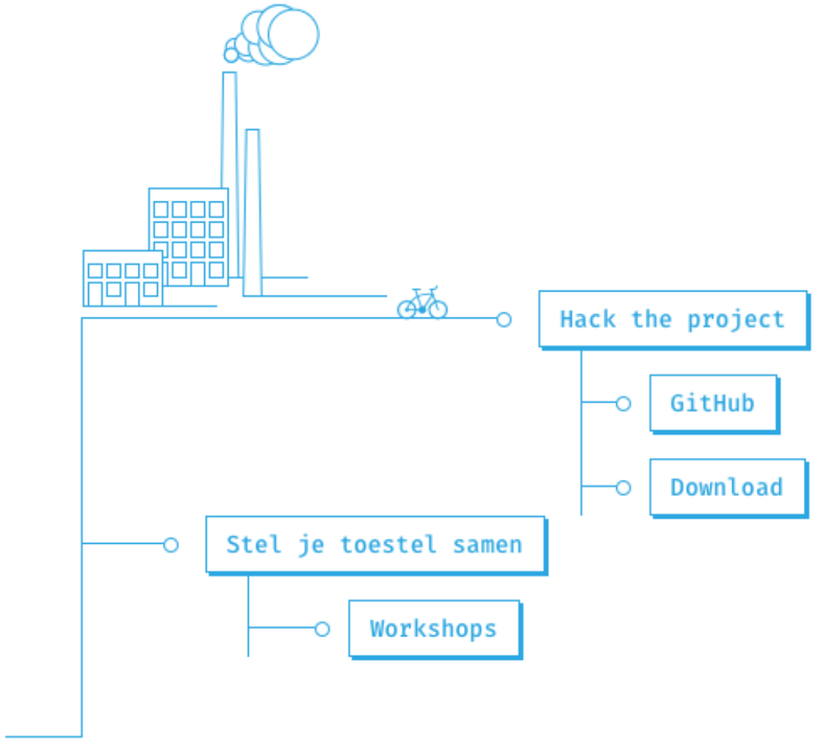
2. Open designs betekenen een ware revolutie voor de maker, het ontwerp, de producent en de consument. Ze worden verspreid via het net, digitaal gefabriceerd in lokale werkplaatsen en gereproduceerd met nieuwe technologie binnen handbereik. Wat zijn de gevolgen en waar zitten de mogelijkheden voor de ontwerper/maker van morgen? Timelab zocht het uit, samen met Eugenia Morpurgo en Sophia Guggenberger. Another Shoe is het verhaal van de zoektocht naar een andere manier van produceren, van consumeren en van ontwerpen.

1

1. AnOther Shoe
AIY: ASSEMBLE IT YOURSELF
MIY: MAKE IT YOURSELF
DIY: DOWNLOAD IT YOURSELF
WIY: WEAR IT YOURSELF

2. ADEM

2

Kerngebied #4
E-common-omy

1. Wat als we nu net die planten en dieren zouden eten die vandaag verdelgd of verspild worden? Met ‘Eet de stad in balans’ wilden men mensen aanzetten tot het consumeren van planten en dieren die overlast veroorzaken. Burgers en experten gingen op excursies, deelden kennis over planten, verzamelden oogstplaatsen en methodes en ontwikkelden recepten. Geert en Jan Heyneman produceerden samen met Timelab de delicatessegin Ginderella en startten naar aanleiding van dit project hun bedrijf Heynsquare dat vandaag reeds 3 gins op basis van onkruid op de markt bracht. Hun eigen stokerij opende voorbije zomer 2016 de deuren.

2. Jaarlijks worden in Vlaamse parken en weilanden 10.000 canadeze ganzen gevangen en vernietigd in het kader van natuurbehoud. Deze dieren, net als andere invasieve soorten kennen geen vijanden in onze streken waardoor ze steeds in aantal toenemen. Omwille van veiligheidsvoorschriften worden ze vernietigd en weggegooid. De komst van de Brits-Chinese kunstenaar Lisa Ma keerde dit proces echter om. Samen met haar en Timelab zetten een reeks partners een pop up restaurant op tijdens de Gentse Feesten waar Canadese Ganzenstoverij werd geserveerd. Dit had tot gevolg dat de Vlaamse Overheid vandaag de dag de afleiding van deze en andere exotische dieren richting voedselketen heeft mogelijk gemaakt. Dit creëert een nieuwe markt van leveranciers en verwerkers van deze voedselstroom en dit op structurele basis.

1. Lisa Ma
"Designer Lisa Ma wants us to eat grey squirrels" - in Wired
by TOM CHESHIRE, 7 January 2014

2. Atelier de stad op de Gentse feesten

3. Ginderella

4. Atelier de stad, Gentse feesten
Ganzenpaté

3

2

4

1

Kerngebied #5
Disruptie
Kunst en Reflectie

De blik van de kunstenaar leidt vaak tot nieuwe inzichten. Anders dan dit perspectief op te sluiten in de veilige artistieke omgeving van een galerie of podium, fungeert Timelab als bemiddelaar in het uitwerken van een prototype in de samenleving. Hiervoor investeert Timelab in 3 tot 6 artistieke residenties voor internationale kunstenaars. Zij staan soms aan het begin van een nieuw project of reflecteren op lopende projecten. Aanvullend aan de artisteke interventies organiseert Timelab lezingen, screenings en publicaties die verdieping en reflectie bewerkstelligen.

2

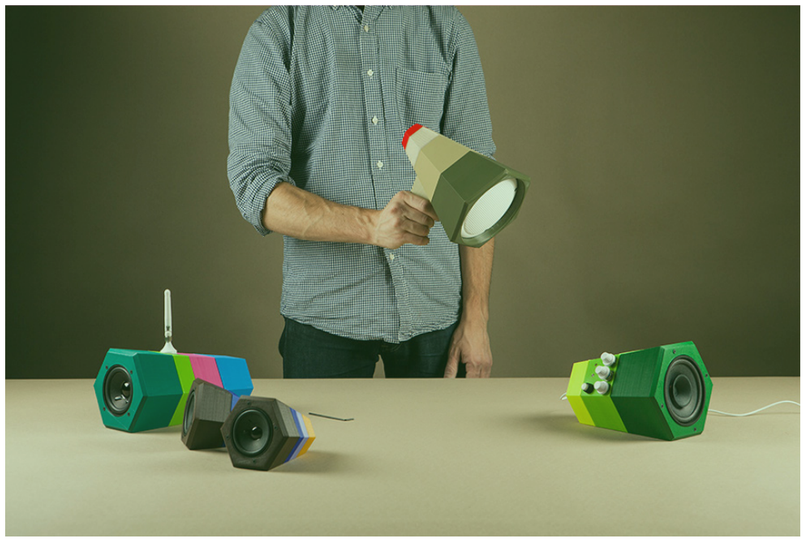
3

1. “Tt will all disappaer in time.” - Wouter Huis, tijdens festival How do we save time?, 2016

2. Lisa Ma met burgemeester Termont op de het startfeest Niets is Verloren, 2014

3. ‘Shortfilms for you’ - Duncan Speakman, 2015

4. ‘Cloning objects’ - Jesse Howard, 2016

4

1

Referenties

